

Peltokasvijaoston kesäretki Pohjanmaalle ja Etelä-Pohjanmaalle -keskiössä peruna ja kumina

Jasmin Isotupa

Peltokasvijaoston vuoden 2024 kesäretki järjestettiin 1.8. ja retki suuntautui Pohjanmaalle Närpiöön ja Vaasaan sekä Etelä-Pohjanmaalle Kauhajoelle. Retkellä päästiin tutustumaan erityisesti siemenperunan ja kuminan viljelyyn. Osallistujia retkellä oli 22.

Päivän ensimmäinen retkikohde oli Kauhajoen Pöntäneellä sijaitseva Myllymäen Peruna Oy, jossa tutustuimme siemenperunan tuotantoon. **Timo ja Virpi Myllymäki** kertoivat tilan ja pakkaamon historiasta, nykyisestä toiminnasta ja siemenperunan tuotannon eri vaiheista.

Myllymäen Perunalle siemenperunoita tuotetaan vuosittain noin 100 hehtaarin alalla, mihin sisältyy sekä

Myllymäki Farmin että sopimusviljelijöiden viljelemä ala. Vuosisato on noin 2–4 miljoonan kiloa perunaa, josta siemenperunan saanto vaihtelee 50–80 % välillä. Hävikkiä tulee muun muassa siemenperunoiksi liian pienistä ja suurista perunoista. Näitä liian pieniä ja suuria perunoita voidaan kuitenkin myydä esimerkiksi ruokaperunaksi. Myllymäen Perunan listoilta löytyvistä lajikkeista Soraya on yksi suosituimmista. Se on Solistin ja Galan jälkeen pinta-alallisesti kolmanneksi viljelty perunalajike Suomessa.

Tilalla on myös koetoimintaa ja joka vuosi kokeillaan uusien lajikkeiden viljelyä. Kokeissa selvitetään eri lajikkeiden aikaisuutta, satoisuutta ja laatua. Esimerkiksi valon määrä vaikuttaa lajikkeiden aikaisuuteen, joten eteläisemmästä Euroopasta peräisin olevia lajikkeita on hyvä testata myös Suomen

Myllymäen Perunalla tutustumassa varasto- ja pakkaamotiloihin. Kuva: Jasmin Isotupa

olosuhteissa ennen tuotannon aloitusta. Perunan lisäksi Myllymäki Farmilla viljellään siemenviljaa, kuituhamppua, öljykasveja ja nurmia viljelykierron ylläpitämiseksi.

Päntäneeltä suunnattiin kohti Kauhajoen keskustaa ja lounasta. Lounas syötiin Syngentan tarjoamana Kauhajoen IKH Areenan ravintolassa ja tästä matkaa jatkettiin kohti Närpiötä.

Närpiössä kohteena oli Caraway Finland Oy ja siellä tutustuttiin kuminan jatkojalostukseen. **Aluksi Mark ja Frida-Maria Engelholm ja Matias Rönnqvist** kertoivat yrityksen monipuolisesta historiasta, kuminan ja korianterin viljelystä ja markkinatilanteesta, jonka jälkeen pääsimme tutustumaan tarkemmin kuminan jatkojalostuksen eri vaiheisiin.

Kierros aloitettiin kuminan vastaanotosta ja varastoinnista. Caraway Finlandilla kuminaerät varastoidaan puulaatikoissa, joihin kuminan eteeriset öljyt eivät tartu samalla tavalla kuin esimerkiksi muovia sisältäviin säilytysratkaisuihin.

Vastaanoton ja varastoinnin jälkeen kumina lajitellaan. Kuminan puhtausvaatimus on korkea ja tehokkailla lajittelijoilla muun muassa juolavehnan siemenet, pahkahomeen pahkat ja muut poikkeavat siemenet saadaan lajiteltua pois. Lajittelun jälkeen siemenet varastoidaan ja tarpeen mukaan erilaatuisia ja värisiä siemeneriä sekoitetaan sopivassa suhteessa keskenään vastaamaan asiakkaiden tarpeita.

Kierroksen aikana saimme myös kuulla kuminan viljelystä ja siitä, mitkä

Kuminan kasvupaikka vaikuttaa siementen väriin. Kuva: Jasmin Isotupa

tekijät vaikuttavat kuminan laatuun. Laadun kohdalla suurempi merkitys on kasvuolosuhteilla, lannoituksella ja kivi-vaustekniikalla kuin viljelyyn valitulla lajikkeella. Kasvupaikan olosuhteet vaikuttavat myös erityisesti kuminan siementen väriin, mutta väri ei vaikuta siemen öljypitoisuuteen.

Kuminan ohella Caraway Finlandin valikoimaan kuuluu korianteri. Kuten kuminasta, myös korianterista saadaan eteerisiä öljyjä. Korianterin siemenestä saadaan noin 1 % eteerisiä öljyjä, kun kuminan kohdalla saanto on noin 3 %. Kuminan ja korianterin käsittelyssä pitää olla tarkkana, sillä kuminan eteeriset öljyt saastuttavat korianterin eteeriset öljyt eli kumina ja korianteri tulee huolella pitää erillään toisistaan.

Päivän viimeisenä vierailukohteena olivat Matias Rönnqvistin kuminapellot Vaasassa. Pelloilla tutustut-

Tutustumassa Matias Rönnqvistin kuminan typpilannoituskokeeseen. Kuva: Jasmin Isotupa

tiin kokeisiin, joissa tutkitaan erilaisia kuminan typpilannoitusstrategioita ja rikkakasvien torjunnan ratkaisuja. Tavoitteena on selvittää, millainen typpilannoitusstrategia on kuminan kasvun ja sadonmuodostuksen kannalta optimaalisin vaihtoehto. Rikkakasvien torjuntakokeissa kuminakaistoilla oli testattu erilaisia herbisidien yhdistelmiä, ajoitusta ja käyttömäärää.

Saimme myös kuulla Matiaksen viljelijähistoriasta, kuinka hän on pääty-

nyt viljelijäksi ja miten hän on vähitellen kehittänyt tilansa toimintaa eteenpäin. Ideoita ja suunnitelmia niin tilan kehittämiseen kuin kenttäkokeiden toteuttamiseen oli paljon ja puheesta kuuli, että kokeilunhalua löytyy, eivätkä suunnitelmat ole jäämässä vain idean tasolle.

Kirjoittaja toimii Peltokasvijaoston sihteerinä.